

Big ones in

LOOS

DUU

NEEN

APRIL 2026

Aandacht voor uw bedrijf in heel stadsdeel Loosduinen

Bij Ons in Loosduinen wordt vanaf het tweede nummer huis-aan-huis verspreid in stadsdeel Loosduinen. Als u adverteert in Bij Ons in Loosduinen wordt uw advertentie bezorgd bij zo'n 27.000 huishoudens. Daarnaast wordt het blad online gepubliceerd op de websites van alle bewonersorganisaties in Loosduinen.

De tarieven voor de advertenties zijn aantrekkelijk, terwijl we er voor in staan dat het blad in het gehele verzorgingsgebied bezorgd wordt.

Tarieven	Incl. BTW	Excl. BTW
1 pagina	€ 1.157	€ 956
1/2 pag.	€ 578	€ 478
1/4 pag.	€ 289	€ 239
1/8 pag.	€ 145	€ 120

Deze tarieven gelden voor een nummer. Bij plaatsing in twee of meer nummers krijgt u een korting van 10%.

Wilt u meer weten? Neem dan contact op met Jeannot Kant, 0626976514, of mail naar jeannotkant@bureausamen.nl

Introductie

Jeannot Kant, hoofdredactie

Een glossy voor heel Loosduinen, dat was de wens van de Commissie Loosduinen en de erin vertegenwoordigde wijkberaden. Het heeft even geduurd, maar nu ligt daar dan het eerste nummer van Bij Ons in Loosduinen. Een blad dat laat zien dat samenwerking tot fraaie resultaten kan leiden. Vertegenwoordigers van de wijkberaden en de Commissie vormden een redactie. Actieve Loosduiners leverden op verzoek of op eigen initiatief bijdragen.

Deze editie is een proef: er zijn 1.000 exemplaren gedrukt, die op te halen zijn in de beide bibliotheken, de

informatiebus van de gemeente op de markt en de wijkcentra. Verder is het blad online te lezen op de sites van de wijkberaden en de Commissie Loosduinen. Naar mijn mening hebben we met deze editie bewezen dat we in staat zijn om een blad te maken met informatie door en voor heel Loosduinen. We willen dit blad tweemaal per jaar uitbrengen en huis-aan-huis laten bezorgen. Maar het drukken en verspreiden van zo'n blad kost geld. De wijkberaden en de commissie gaan met dit blad in de hand op zoek naar financiën. Bij het bedrijfsleven in het stadsdeel, de wijkberaden zelf en bij het stadsdeel Loosduinen. Als we dit blad met zijn allen de moeite waard vinden, gaat het lukken. Dan valt rond november het volgende nummer bij alle Loosduiners in de bus.

Colofon

Commissie Loosduinen

commissieloosduinen@denhaag.nl | www.commissieloosduinen.nl

Telefoon: 070-2904913 | Maandag, dinsdag, vrijdag 9.00-16.00 uur

Uitgave 1-2026

Druk Oranje van Loon Drukkers BV, Chroomstraat 33, 2544 EX Den Haag

Vormgeving Frits van Gaans

Redactie Pjer Wijsman (Commissie Loosduinen), Koos Maquelin (Kom Loosduinen), Jan Janssen (Kraayenstein), Ramon Meesters (Houtwijk), Nicole van Vugt (Vroondaal), Jolande Huiberts (Kraayenstein), Andreas Dijk (Houtwijk), Frits van Gaans (Kom Loosduinen), Jeannot Kant (hoofd- en eindredactie), Lambertus van der Valk (Waldeck, Bohemen en Kijkduin).

Binnen Den Haag zal Loosduinen altijd een bijzondere plaats innemen. Dat moeten we koesteren. Onze stad is rijk in verscheidenheid. Het volstrekt eigen karakter van dit voormalige tuindersdorp draagt aan bij aan die bonte lappendeken.

Hoe Loosduinen zich onderscheidt? Peenbuikers met een voorliefde voor geschiedenis zullen misschien fijntjes wijzen op de historische wortels. Uitgaande van geschreven bronnen reiken deze dieper dan die van Den Haag.

‘Villa Losdun’ werd al in 1186 genoemd, een halve eeuw voordat de naam ‘Die Haghe’ opdrukt in geschriften. De Abdijkerk en molen De Korenaer – op de plek waar in 1310 al een eerste molen verrees - getuigen van dat illustere verleden.

Met de ‘annexatie’ door Den Haag in 1923, werd Loosduinen een deel van de stad. Alleen voelde dat voor veel inwoners niet zo. Zij bleven graag de eigen identiteit benadrukken en behielden de ‘dorpse’ signatuur. Nog altijd geven de rust, het vele groen, de menselijke maat en de herkenbare winkelstraten Loosduinen een unieke sfeer.

De grote gemeenschapszin draagt bij aan die eigenheid. Loosduinen kenmerkt zich door een warm verenigingsleven, allerlei buurtinitiatieven en tegenwoordig ook door ‘Loosduinen gaat los’, het jaarlijkse festival dat dit stadsdeel vijf dagen lang prettig op z’n kop zet.

Dit magazine is een nieuwe bindende factor. Verleden, heden en toekomst van Loosduinen zijn door de redactie op een aantrekkelijke wijze samengebracht. Grasduinend door de onderwerpen, zie ik nu al veel dat mijn nieuwsgierigheid prikkelt.

Hoop dat u net zo benieuwd bent. Veel blader- en leesplezier gewenst.

*Jan van Zanen
Burgemeester van
Loosduinen en Den Haag.*

- 4** Kunst en cultuur VariaArt & Expo
- 5** Genealogie stamboomonderzoek
- 6** Hulpsecretarie in Loosduinen?
- 7** Notenbuurt, behoud of sloop?
- 8** Nieuwe voorzitter CL stelt zich voor
- 9** Interview Pjer Wijsman
- 10** Winkeliersverenigingen Houtwijk
- 11** Ode aan hangen
- 12** Loosduins museum
- 13** Toekomst Popradar
- 14** De molen Loosduins icoon
- 15** Deelauto's Vroondaal
- 16** Het BuurThuis
- 17** De Abdijkerk
- 19** Samenwerking Houtwijk, Kom Loosduinen en Kraayenstein
- 20** Schoolvoetbaltoernooi
- 21** Oldtimers in Zichtenburg
- 22** Villa Ockenburgh
- 23** Verborgene parel in Loosduinen
- 24** Dit is Kraayenstein
- 25** Woonzorgpark Loosduinen
- 26** Pastor van Arskerck
- 27** Herdenking verzetshelden Loosduinen

Varia Art & Expo

Patty van Varia Art & Expo

Varia Art & Expo zit aan de Loosduinse Hoofdstraat 315, waar tot eind 2022 Offers Wonen en Mode was gevestigd. In de zomer van 2023 kwam de vraag om het pand tijdelijk met kunst te vullen. In eerste instantie voor een half jaar, maar gaandeweg schoof de einddatum steeds op. In bijna drie jaar is Varia Art & Expo uitgegroeid tot een begrip op het gebied van kunst in Loosduinen.

Varia Art & Expo heeft als doel het promoten van kunst in de ruimste zin van het woord. Dit doen wij door mensen in contact te brengen met kunst, het aanzetten om zelf kunst te maken en doorgeven van onze kennis.

Diverse veelal Loosduinse kunstenaars nemen deel aan een maandelijks wisselende expositie. Hier zijn schilderijen, aquarellen, tekeningen, fijn borduren, textiel, gemengde technieken, glas, mozaïek, keramiek, beeldhouwwerken en sieraden te zien. Onze expositie is elke woensdag, vrijdag en zaterdag van 12:00 tot 17:00 uur te bezichtigen.

Regelmatig is er werk van onze kunstenaars te zien in de bibliotheken Loosduinen en Waldeck. Ook op diverse (kunst)markten is Varia Art & Expo vertegenwoordigd, zowel op grote kunstmarkten in de regio als op Montmartre Loosduinen, Kunstmarkt Mozartpark en het Dickensfestival Loosduinen. Daarnaast wordt er ook samen gewerkt met het Loosduins museum. En niet te vergeten

Loosduinen gaat Los, HET culturele festival van Loosduinen. Afgelopen jaar was de officiële opening van het festival bij Varia Art & Expo, waren er diverse optredens en films te zien en hadden we een speciale expositie ingericht.

Daarnaast organiseert Varia ook diverse creatieve workshops. Het aanbod varieert per maand. Onze kunstenaars bieden daarmee een kans om uw artistieke kant te ontdekken en met uw eigen handen iets moois te creëren. Tot slot organiseren we op onze eigen locatie regelmatig een demonstratiemarkt, waarbij te zien is hoe kunst wordt gemaakt.

Varia Art & Expo gaat door met het promoten van kunst, ook als we dit tijdelijk onderkomen meten verlaten. Of we hierna een ander pand willen betrekken, dat weten we nog niet. Gelukkig hebben we ook genoeg ideeën waar we niet per sé een eigen pand voor nodig hebben.

Genealogie (stamboomonderzoek)

Pjer Wijsman

Het Loosduins Museum heeft een werkgroep die zich bezighoudt met het onderwerp genealogie. De werkgroep genealogie, officieel genaamd “Stamboom Onderzoek Voorouders Loosduinen”, houdt zich bezig met en biedt hulp bij het onderzoeken van voorouders van mensen, die onze maandelijkse inloopmiddag bezoeken. Iedere eerste zaterdag van de maand kunt u een bezoekje brengen aan het museum om met deze werkgroep op zoek te gaan naar uw stamboom.

Iedereen die begint met het zoeken naar zijn of haar voorouders heeft er een eigen reden voor. Zoals: waar komt mijn naam vandaan, ik heb van iemand gehoord dat er onderzoek is gedaan naar de geschiedenis van de voorouders of waar komt mijn familie vandaan.

Bij deze laatste reden is hulp misschien van harte welkom, want voor iemand die in Loosduinen woont, wil dit niet zeggen dat alle voorouders ook uit Loosduinen komen. Ditzelfde geldt voor iemand die niet in Loosduinen woont maar “ergens wel weet” dat de familie volgens verhalen uit Loosduinen kan komen of daar geleefd heeft. Ons onderzoek en hulp beperkt zich dus niet alleen tot Loosduinen en de Loosduiners.

In ons archief hebben wij geboortekaartjes, trouwkaarten, overlijdensadvertenties, bidprentjes, boeken over familie

genealogieën, de Bevolking Registerbladen (de gezinsoverzichten) en de bijna volledige Burgerlijke Stand aktes van Geboorte, Trouwen en Overlijden van Loosduinen. Alleen de recentere aktes niet, want die zijn nog niet openbaar. Ook raadplegen wij voor ons onderzoek de op internet beschikbare bronnen.

Bent u geïnteresseerd in uw afstamming, kom dan gerust eens langs op onze gratis inloopmiddag elke eerste zaterdag van de maand van 12:00 tot 16:00 uur in het Loosduins Museum. Ook als het museum gesloten is voor de opbouw van een nieuwe tentoonstelling zijn we als werkgroep genealogie gewoon open. Daarnaast kunt u altijd een verzoek sturen voor nadere informatie aan het Loosduins museum.

U kunt ons museum vinden aan de Margaretha van Hennebergweg 2A, vlak naast de Loosduinse molen.

Hulpsecretarie

Pjer Wijsman

Loosduinen is als zelfstandig dorp ontstaan in 1811. De zelfstandigheid werd bij keizerlijk decreet van keizer Napoleon verkregen. (We waren toen bezet door de Fransen.) Voor die tijd behoorde een deel van het dorp tot de gemeente Monster en een ander deel tot de gemeente Den Haag.

De eerste burgemeester die benoemd werd, was Franc van der Goes. Officieel werd Van der Goes als 'le Maire' benoemd op 5 december 1811. Op 6 januari 1813 eindigde zijn burgemeesterschap, omdat in 1813 de Fransen uit Nederland verdwenen en alles weer anders werd. Zijn opvolger werd burgemeester G.L.H. Hooft. Uiteindelijk heeft Loosduinen acht burgemeesters gekend.

Waar werden de gemeentelijke zaken geregeld?

Het oude gemeentehuis (ook wel raadhuis genoemd) was gevestigd aan de Willem III-straat. In 1915 werd besloten om de ambtenaren te verhuizen naar het voormalige post- en telegraafkantoor op de hoek van de Wilhelminastraat en de Willem III-straat. Officieel werd op 28 maart 1916 het nieuwe raadhuis in gebruik genomen.

Dit markante pand met torentje (zie foto) is omstreeks 1970 gesloopt om plaats te maken voor het Loosduinse Hoofdplein. Gelukkig hebben bewoners van Loosduinen de leeuwen met het wapen van Loosduinen, die bovenop het gebouw stonden, gered van de sloop. Ze staan nu in het museum te pronken.

Menig Loosduiner kan zich nog wel 'het stadhuis' herinneren. In kleine gemeenten, zoals Loosduinen in die tijd, was het gebruikelijk dat de veldwachter (politie) en de vrijwillige

brandweerfaciliteiten zich bevonden in of direct naast het toenmalige gemeentehuis.

Alle gemeentelijke zaken kon men hier regelen: geboorten van kinderen aangeven, in ondertrouw gaan, trouwen en ook aangeven dat familieleden overleden waren. Daarnaast kon men vergunningen regelen en ook betalingen doen. Menig Loosduiner kan zich nog wel de trap herinneren, die in het gemeentehuis aanwezig was. De trap was een mooie plek voor een huwelijksfoto.

Hulpsecretarie

In het Koninklijk besluit (KB) van 1923 werd bevestigd dat Loosduinen recht had op een hulpsecretarie. Deze hulpsecretarie werd een ambtelijke voorziening, die na de annexatie van de zelfstandige gemeente Loosduinen werd ingericht.

Het doel hiervan was om de belangen van de Loosduinse bevolking te blijven behartigen en lokale burgerzaken af te handelen. Het diende dus als lokaal loket voor de inwoners van Loosduinen, waar onder andere de akten van geboorten, huwelijken en overlijden werden opgemaakt.

De hulpsecretarie van Loosduinen werd in 1923 gevestigd aan de Loosduinse Hoofdstraat in het voormalige gemeentehuis van Loosduinen, ook wel bekend als de ambachtsvilla van burgemeester Hovy. Tot in de jaren '80 bleef de hulpsecretarie hier gevestigd. Het gebouw diende ook als vergaderlocatie voor de Commissie Loosduinen. De Villa van Hovy blijft een beeldbepalend monument in de kern van Loosduinen.

Uiteindelijk, doordat de gemeente Den Haag alle burgerlijke zaken wilde centraliseren, verdween de hulpsecretarie uit Loosduinen. Deze centralisatie-actie leverde veel ongemak op voor de Loosduiners.

De gemeente Den Haag wilde ook af van het artikel uit het KB van 1923 waarin stond, dat Loosduinen recht heeft op een hulpsecretarie. Gelukkig is dit voorkomen en hebben we nu een stap gezet in de mogelijke terugkeer van een soort hulpsecretarie-informatiepunt. De voorzitter van de Commissie Loosduinen heeft pittige gesprekken hierover gevoerd.

De eerste fase is nu een informatie-bus op de wekelijkse markt waar de bewoners vragen kunnen stellen, informatie kunnen inwinnen en sneller antwoorden kunnen krijgen. De volgende stappen zijn om weer een aantal burgerlijke stand-activiteiten terug te krijgen. We wachten af! Belofte maakt schuld (KB-1923) en de annexatie valt nog steeds zwaar.

Notenbuurt, behoud of toch sloop?

Tekst en foto Peter Bos

De Notenbuurt verkeert momenteel in lentesferen. De ontluikende bomen, bloemen en struiken geven langzaam wat meer kleur aan de wijk. Op het Notenplein zien we steeds meer kinderen in de speeltuin en als het zonnetje doorkomt ook wat bewoners op de bankjes. De afgelopen tijd heeft de gemeente de groene perken opnieuw ingericht met nieuwe houten omheiningen en verse struiken en bloemen. Dat is gebeurd in overleg met de buurt.

De Buurtkamer aan de Walnootstraat bruist als nooit tevoren met allerlei gezellige activiteiten voor de buurtbewoners. Samen eten, excursies, knutselen, creaclub, buurtkoffie, naailes, ook is er spreekuur van de wijkagent, Staedion en andere organisaties. Alweer 18 jaar bestaat dit mooie sociale initiatief en om dit te waarderen heeft de gemeente op 1 april (geen grap) een Gulden Klinker uitgereikt aan de Buurtkamer. Ander nieuws is dat de Notenbuurt weer een café heeft. De kroeg op de hoek van de Okkernootstraat en de Thorbeckelaan is nieuw leven ingeblazen en heet na een lange verbouwing Café de Buurman met af en toe livemuziek en tapasavonden.

Nieuwbouw?

Veel van de bouwplannen langs de Oude Haagweg op het voormalige bedrijventerrein lijken stil te liggen. Naast het complex Harvest zouden nog meer appartementencomplexen gaan komen. De plannen dateren van lang geleden, maar we horen niets over de voortgang.

Een ander plan dat al enige jaren dreigend boven de Notenbuurt hangt is het voornemen van Haag Wonen om 141 sociale huurwoningen te slopen. Binnenkort is er een presentatie van een aantal schetsideeën van de architect. Sloop zou ten koste gaan van de unieke kwaliteiten van de Notenbuurt, die gebaseerd zijn op de stedenbouwkundige en architectonische ideeën van de Nieuwe Haagse School uit de jaren '30.

De Notenbuurt is ook een zeldzaam gaaf voorbeeld van de verzuiling met voor iedere zuil een eigen contingent aan woningen met bijbehorend groen. Zo is er een protestants, een liberaal, een socialistisch en een katholiek bouwblok. Dit laatste blok wil Haag Wonen slopen. We zijn benieuwd wat de Paus daarvan vindt! Om maar niet te spreken over

Het Notenplein is in overleg met de buurt opgeknapt.

de milieu- en klimaatschade van sloop en nieuwbouw. Op het binnenterrein van het bouwblok bevindt zich nog een voormalig katholiek schoolgebouw. De huidige gebruiker, kinderopvang Olles Huis, vertrekt binnenkort naar een nieuw gebouw. Onduidelijk is wat er met het schoolgebouw gaat gebeuren. Laten we hopen dat de Notenbuurt zijn eeuwfeest ongeschonden kan gaan vieren.

Verhalen uit de Notenbuurt is de naam van een boek dat vorig jaar uitgegeven is door Haags Verhaal en de gemeente Den Haag. Journalist Gerard van den IJssel heeft buurtbewoners geïnterviewd en buurtbewoner Peter Bos heeft de geschiedenis van de buurt beschreven.

Een geschiedenis die loopt van de negentiende-eeuwse boerenblekerijen tot de plannen uit 2018 van Staedion om de woningen rond het Notenplein te slopen. Dat is door verzet vanuit de buurt niet doorgestaan en de woningen zijn verbeterd. Het boek is, zo lang de voorraad strekt, gratis verkrijgbaar bij de informatiebus van het stadsdeel op de Loosduinse markt.

Marjolein Kool, voorzitter Commissie Loosduinen

Ruim zes jaar geleden zette ik mijn eerste stap in de wereld der Wijkberaden. Bevlogen vrijwilligers met behoorlijk wat expertise zetten zich gezamenlijk in voor de bewoners van hun wijk. Ik wist meteen dat ik daar ook iets voor wilde betekenen. Aangezien ik geboren ben op het Mecklenburgplein, waar Graaf Floris III in 1173 de eerste 'Villa Losdun' liet bouwen, voelde ik mij heel mijn leven al verbonden met Loosduinen. Voor mij maakte het niet uit waar ik woonde in Loosduinen – ik heb inmiddels in alle wijken gewoond – ik wilde gewoon graag iets doen voor de bewoners.

De afgelopen jaren was ik dan ook actief in het Wijkberaad Kom Loosduinen, maar ook in de Commissie Loosduinen. In deze Commissie zitten twee vertegenwoordigers vanuit alle zes de Wijkberaden van Loosduinen. De Commissie Loosduinen pakt de bredere zaken op en staat klaar om het College van Burgemeester en Wethouders gevraagd en ongevraagd te adviseren. Dit recht heeft Loosduinen verworven toen zij in 1923 door Den Haag geannexeerd werd.

Tijdens de coronapandemie was het niet eenvoudig om elkaar en de bewoners op te zoeken. Veel activiteiten konden niet doorgaan. In die periode bracht ik samen met het Stadsdeel Loosduinen het boek 'Licht in Loosduinen' uit. Iedere inwoner van Loosduinen kreeg dit boek om toch een beetje te kunnen genieten van de decembermaand en Kerst. Ook schreef ik een lied voor de documentaire reeks 'Eenzaamheid in Loosduinen'. Ongelofelijk hoeveel mensen zich in Loosduinen eenzaam voelden, en nu nog steeds! Onder het voorzitterschap van Pjer Wijsman hebben we met elkaar 100 jaar Commissie Loosduinen gevierd, waarbij we heel veel mooie festiviteiten hebben mogen organiseren: Montmartre, Dickens, Poëziefestival 'Dichter bij de Molen' en het Loosduins Schoolvoetbaltoernooi. Dit laatste toer-

nooi staat inmiddels al voor het vierde jaar gepland. Wat ben ik trots op alle activiteiten die we samen met de andere wijkberaden organiseren voor onze buurtbewoners. Het is allemaal vrijwilligerswerk, maar ik merk dat ik er enorm veel voldoening uithaal, vooral als het iets voor heel Loosduinen betreft.

Het is dan ook niet zo vreemd dat ik me daarom in maart 2026 verkiesbaar stelde als voorzitter van de Commissie Loosduinen. Voor heel Loosduinen. De afgelopen jaren merkte ik dat de Commissie Loosduinen zich vaak richt op hedendaagse zaken, op de korte termijn. Ik merkte dat de Commissie daar soms de scherpe randjes vanaf kon krijgen.

Maar reeds besloten zaken kunnen niet altijd meer worden aangepast. Ik wil me, naast alle urgente hedendaagse zaken, daarom ook gaan richten op de toekomst. Hoe kunnen onze jongeren over vijftien jaar hun geluk vinden in ons Loosduinen? Is er dan werkgelegenheid, woonruimte voor jonge gezinnen, een sprankelend winkelcentrum met groen en terrasjes op het plein? Als we onderzoeken wat Loosduiners wensen kunnen we met gegronde argumenten richting de politiek een verandering tweebrengen. Want zaken die over vijftien jaar spelen staan nog niet vast.

Ik denk dat de Commissie Loosduinen ook ooit bedoeld was om juist mee te denken aan de tekentafel. Dus voordat plannen kant en klaar zijn. Dát is wat ik de komende vier jaar wil gaan doen. Samen met u en met onze bestuursleden. Laten we elkaar versterken in ons prachtige stadsdeel door met goede argumenten onze wensen kenbaar te maken. Ik heb ontzettend veel zin in de komende vier jaar en ga met een positieve blik de toekomst tegemoet.

Foto: de huidige Commissie Loosduinen

Foto: Frits van Gaans

Pjer Wijsman de voormalige “Burgemeester” van Loosduinen?

Oscar Olierook | Foto's: Frits van Gaans

“Ik ben geen burgemeester, ik heb simpelweg de sleutel van Museum Loosduinen”, vertelt Pjer Wijsman aan uw verslaggever. “Hoewel sommigen me de ‘Burgemeester van Loosduinen’ noemen. Ik ben gek op geschiedenis omdat ik wil begrijpen hoe de wereld in elkaar zit. Het verleden is belangrijk; degenen die na de oorlog ons land herbouwden, verdienen een standbeeld.

Ik kan u vertellen waaruit mijn leven bestaat. Dat bestaat uit werken met vrijwilligers en het leiden van het Loosduins Museum en de commissie Loosduinen. “Vragen stellen en nieuwe dingen leren, daar blijf ik jong van geest door. Het werken met vrijwilligers is geweldig; samen krijgen we veel voor elkaar.

Mijn week is druk: oppassen op de kleinkinderen, Commissie Loosduinen en het museum. Daarnaast schrijf ik een wekelijkse column waarin ik mensen aanmoedig zelf invloed uit te oefenen. Een brief sturen of inspreken bij de gemeenteraad kan echt iets teweegbrengen.

Als je inzet voor Loosduinen, kom je ver; vrijwilligerswerk doet goed voor de ziel. Grote momenten herinner ik me nog goed, zoals de schenking van de ambtsketen van burgemeester Hovy aan het museum. Ik heb koningin Maxima en diverse ministers mogen ontvangen, wat een enorme eer was.

Pjer vertelt: “Ik ga graag naar musea, de schouwburg of lees een boek. Ik heb samen met anderen een boek geschreven

over 100 jaar Commissie Loosduinen. De Commissie bestaat bij Koninklijk Besluit, dat maakt ons uniek. Voor jongeren wil ik zeggen: doe iets! Iedereen doet ertoe. Schrijf, praat en doe mee. En gebruik geen spuitbus; dat kost alleen maar schoonmaakkeld.

Wat me blij maakt? Mijn vrouw daar ben ik enorm trots op. Loosduinen zit in mijn hart: groen, gezellig, ruimte genoeg en mooie plekken zoals Ockenburgh en Madestein. Ik ben trots dat we Landgoed Ockenburgh hebben behouden. Onze uitdaging is om Loosduinen niet vol te bouwen. We moeten ervoor zorgen dat ouderen hier kunnen blijven wonen en gehoord worden.

Tot slot: kom naar het Loosduins Museum! Je moet ons zoeken, want we zitten naast de molen, maar eenmaal gevonden, wil je nooit meer weg. Loosduinen, waar de mensen aardig, zijn en ‘burgemeester’ Wijsman gewoon met de fiets komt.”

Wisseling van de wacht

Pjer is 16 jaar lang voorzitter van de Commissie Loosduinen geweest. Er is in die 16 jaar veel bereikt, memoreerde Ramon Meesters namens de Commissie. Uiteraard is niet alles gelukt, maar de Commissie Loosduinen is een stabiele factor, de leden zijn geen eendagsvliegen. Het vasthouden van de geschiedenis en dat meenemen naar de toekomst, dat is Pjers verdienste. Onder dankzegging hiervoor, en met vertrouwen op de enthousiaste leiding door Marjolein kan de Commissie Loosduinen op naar de toekomst.

Winkeliersverenigingen in Loosduinen

Deel 1 **Winkelcentrum Houtwijk**: al ruim 40 jaar het hart van de buurt

Tekst en foto's Ed Jacobs en Juliën Alsem

Wie door winkelcentrum Houtwijk loopt, ziet een lokaal winkelgebied waar de nadruk ligt op de dagelijkse boodschappen. Het winkelcentrum aan het water aan de Hildo Kroplaan speelt al ruim veertig jaar een belangrijke rol in het dagelijks leven van veel Houtwijk bewoners.

Het winkelcentrum ontstond midden jaren tachtig, tegelijk met de ontwikkeling van de wijk Houtwijk. In de plannen voor de nieuwe woonwijk was ook een buurtwinkelcentrum opgenomen. De eerste winkels sloten naadloos aan op de behoeften van de bewoners: een supermarkt, bakker, slager, groenteboer en drogist vormden samen met verschillende kleine speciaalzaken het hart van het centrum. Mooi detail is dat twee winkels van het eerste uur nog steeds in het winkelcentrum gevestigd zijn: Albert Heijn en slijterij J.P. Alsem.

In de loop der jaren veranderde het winkellandschap. Veel traditionele speciaalzaken verdwenen en maakten plaats voor grotere ketens of andere functies. Toch is het winkelcentrum altijd een belangrijke voorziening voor de wijk gebleven. De nadruk ligt tegenwoordig vooral op dagelijks food, met onder andere Albert Heijn, Lidl en Supermarkt Houtwijk. Daarnaast zijn er gelukkig nog verschillende lokale ondernemers te vinden, zoals Larissa's Haarhuis, Beautysalon The One, Vishandel Houtwijk, Bakkerij Van Kempen en Tabakshop Hildo. Voor een snelle hap of afhaalmaaltijd kunnen bewoners onder andere terecht bij Happy Garden, Joann's en Cafeteria Houtwijk.

Winkeliersvereniging

Al bij de start van het winkelcentrum richtten de ondernemers een vereniging op: Vereniging Activiteiten Winkelcentrum Houtwijk. Het doel is om activiteiten te organiseren voor bezoekers van het winkelcentrum. Alle winkeliers zijn automatisch lid en er is jaarlijks een bescheiden budget

beschikbaar om het centrum extra levendig te maken. Na enkele jaren waarin de vereniging minder actief was, trad in 2025 een nieuw bestuur aan. Dat gebeurde op initiatief van Wijkberaad Houtwijk, dat vond dat het winkelcentrum een extra impuls verdiende. Zeker nu de gemeente recent heeft geïnvesteerd in de herinrichting van de Hildo Kroplaan, die groener en aantrekkelijker is gemaakt. Vanuit het wijkberaad is Ed Jacobs waarnemend voorzitter tot het moment dat er een nieuwe is gevonden.

Het nieuwe bestuur wil het oorspronkelijke doel nieuw leven inblazen: een aantrekkelijk, veilig en gezellig winkelcentrum voor de buurt. Een plek waar bewoners elkaar ontmoeten, een praatje maken met de ondernemers en waar ruimte is voor activiteiten. Een gezellige horecazaak met een terras zou daarbij een mooie aanvulling zijn. Hoewel wijkwinkelcentra overal onder druk staan door online winkelen en veranderend consumentengedrag, blijft een plek als winkelcentrum Houtwijk belangrijk. Wie er vandaag rondloopt, ziet misschien geen groot winkelparadijs, maar wel een buurtcentrum zonder leegstand dat nog altijd springlevend is.

Heeft u ideeën voor activiteiten in het winkelcentrum? Mail naar: winkelcentrumhoutwijk@gmail.com.

Ode aan hangen

Tekst: Daniëlle Spin | Foto's: Pien Meenders

Op 1 november 2025 werd een boek over hangjongeren in Loosduinen gepresenteerd tijdens een expositie in het Loosduinse Hof. Het boek, Ode aan hangen, is te bekijken op de website van het Haags Verhaal.

Schrijvers Felicia Groenendijk van het stadsdeel Loosduinen en Noa van der Kaay, jongeren- en meidenwerkster, kregen het idee voor het boek doordat veel wijkbewoners klagen over overlast van hangende jongeren. Pien Meender maakte de foto's.

Felicia en Noa vroegen zich af of al die klachten wel terecht zijn. Want hangen is van alle tijden. Iedereen heeft wel een verhaal over toen zij jong waren en met vrienden gingen "hangen". Daarbij horen mooie warme herinneringen, van plezier maken tot advies geven en respect hebben voor de ander.

En laat dat nu ook zijn wat de huidige jeugd doet. Hangen is noodzakelijk voor de ontwikkeling. Misschien dat de vorm anders is, maar het doel is hetzelfde. Vroeger reed je op een Puch met vrienden, nu beleef je hetzelfde plezier samen op een fatbike.

Wat we hierin ook niet mogen vergeten is dat jongeren tijdens de coronaperiode binnen moesten blijven. Daardoor is er een sociale achterstand ontstaan. Die zijn ze nu aan het inhalen voor hun eigen ontwikkeling.

Noa onderzocht hangen en de pedagogiek daarvan. Ze verzamelde verhalen tijdens bijeenkomsten om positieve inzichten te vinden. Zo werd er duidelijk wat jong en oud met elkaar verbindt.

Wel was het een uitdaging om jongeren aan het woord

te krijgen, in tegenstelling tot ouderen. Jongeren vragen om een andere benadering, mede door het vaak negatieve beeld dat over hen bestaat. Bij het schrijven is zorgvuldig gekeken naar individuele kenmerken, los van stereotype factoren, wat heeft geleid tot een realistisch en positief beeld. Voor Felicia en Noa lag een boek voor de hand: ze houden van lezen en waarderen iets tastbaars. Het boek ligt niet in de boekhandel, maar kan gratis gelezen worden op <https://haagsverhaal.nl/boeken/hangen/>

Slotgedachten van Felicia en Noa:

De schrijvers geven de volwassen Loosduiners tot slot drie vragen mee. Benader je anderen uit angst of gelijkwaardigheid? Wie is verantwoordelijk als een volwassene een 13-jarige nafluit en die reageert met een middelvinger? Welke houding toon je tegenover kinderen en welke reactie verwacht je? Ze roepen eenieder op om een rolmodel te zijn en verbinding met anderen te zoeken.

Het Loosduins museum

Pjer Wijsman

Zoals zo velen weten hield Loosduinen als zelfstandig dorp op te bestaan in 1923. Op 1 juli werd zogezegd de sleutel overhandigd door burgemeester Hovy van Loosduinen aan de burgemeester van Den Haag mr. Patijn.

De Loosduiners werden officieel Hagenaars, maar velen bleven gewoon Loosduiners in hart en nieren. De grote stad zelf was voor velen een stad van verder! Eigenlijk veranderde er heel weinig. De tuinbouw nam een vlucht en groenten werden via de veiling vaak geëxporteerd naar het buitenland. Pas vanaf de jaren '70-'80 begon Loosduinen te veranderen en werd het oude centrum volledig gesloopt. Er begonnen wijken te ontstaan.

Helaas was deze stadsvernieuwing niet tegen te houden, maar gelukkig bewaarden de Loosduiners steeds meer spullen van het oude Loosduinen.

Uiteindelijk werd dit zoveel, dat een groepje Loosduiners naar B&W ging met de vraag of er geen ruimte was voor een Loosduins museum. Uiteindelijk was er veel te vertellen over de tijd dat Loosduinen een onafhankelijk dorp was.

Op de vraag of er een museum kon komen, heeft de gemeente positief gereageerd. Een vervallen soort boerentimmer-schuur, de Korenschuur, werd opgeknapt. Die werd op 18 juni 1983 officieel geopend door de weduwe van oud-burgemeester Hovy als het Loosduins museum. Sinds die tijd is het museum een beetje uitgebreid en zijn er naast de vaste tentoonstelling, die de ontstaansgeschiedenis van Loosduinen vertelt, verschillende wisseltentoonstellingen per jaar.

De huidige wisseltentoonstelling heet 'Landgoederen en boerderijen met een verhaal'.

Loosduinen heeft door de tijd heen een aantal buitenplaatsen, landgoederen en boerderijen gekend. Sommige landgoederen bestaan nog, zeker in naam. Denk aan Ockenburgh, Rosenburgh, Bloemendaal, de Rusthoek of Kraayenstein.

Op de foto zien we hoe het landhuis eruit heeft gezien. Na een tijdje werd dit huis het 'Pest- en Dolhuys'. Later werd Rosenburg geveild voor f 47.000 aan het Geneeskundig

Gesticht voor Krankzinnige Zorg te 's-Gravenhage.

Ditzelfde gold voor het landgoed Bloemendaal. Op een kaart uit 1850 was een boerenhofstede getekend. De naam Blommendaal komt voor het eerst voor op de kaart van Kruquies uit 1712. De Vereniging tot Christelijke Verzorging van Krankzinnigen en Zenuwlijders kocht in 1891 de buitenplaats Bloemendaal voor ongeveer f 65.000. De buitenplaats was 56 hectare groot. Op het moment van aankoop stond bij de hoofdingang een oude tuinmanswoning en aan het eind van de drie oprijlanen een herenhuis met oranjerie. Aangrenzend stond een boerderij, die nog tot in 1952 verpacht werd.

Buitenplaats Rusthoek heeft gelegen aan de Haag, wat nu de Oude Haagweg heet, ter hoogte van de tegenwoordige

Houttuinen. In 1877 werd het herenhuis van de buitenplaats gesloopt en de grond werd verkocht als tuinbouwgrond. Een gedeelte van het terrein werd aan het begin van de 20ste eeuw geschikt gemaakt voor woningbouw (voormalige Zeeheldenbuurt, nu de Tuinenbuurt). De boerderij van de buitenplaats werd in 1938 gesloopt.

Foto H. van Noort

Van landerijen en boerderijen, die niet meer bestaan (gesloopt door oprukkende groei en nieuwbouw), zijn de namen nog wel terug te vinden in wijken: Berestein, Morgenstond, Vrederust, Bouwlust en Kraayenstein. Daarnaast kenden we veel boerderijen. Te denken valt aan boerderij Den Heuvel, Duinboerderij Solleveld of boerderij Zichtenburg. Van veel boerderijen heeft het museum helaas geen afbeelding, maar hun verhaal is vaak nog wel te vinden.

Ook zijn er veel voorwerpen uit die oude tijd overgebleven. Soms teruggevonden bij opgravingen of bij het opruimen van de zolder. Als museum horen we graag van u als bezoeker of u iets kan vertellen over de landgoederen en boerderijen. Wees welkom en bezoek deze tentoonstelling, geopend voor het publiek vanaf 12.30 uur. De tentoonstelling loopt tot en met 18 juli. Meer info: loosduinsmuseum.nl

Popradar Een korte geschiedenis

Vorig jaar kwam het voor Haagse pop- en rockmuzikanten onheilspellende bericht dat Popradar de huur van het pand aan de Hovylaan opgezegd had. Verdwijnt deze broedplaats voor muzikanten? Pjer Wijsman, voorzitter van het Loosduins Museum, schets de geschiedenis en geeft zijn visie.

In 1908 werd een meisjesschool van het Leonardusgesticht aan de Hovylaan in Loosduinen (toen Witwegh geheten) geopend. De school werd opgericht door de zusters Franciscanessen en was een klooster met een school. Uiteindelijk voldeed het gebouw niet meer aan de onderwijskundige eisen en werd de school gesloten. Het gebouw zelf werd niet gesloopt. Enig moment kwam hier het HPC in en aan de andere kant, aan de Engeringstraat, werd een buurthuis geopend voor de Loosduinse jeugd.

Popradar, statutair bekend onder de naam Stichting Haags Pop Centrum (HPC), is een organisatie in Den Haag, die lokale muzikanten oefenruimte en andere mogelijkheden biedt. Het Haags Popcentrum in 1985 opgericht door de vereniging voor popmuzikanten Scarborough Fair, het SCHAK en het Haagsch Popcircuit en is sinds die tijd gevestigd in een voormalig schoolgebouw in Loosduinen. HPC was een bundeling van Haagse popcollectieven. Daarnaast had HPC ook een eigen muziekcafé en een poppodium. Op 31 januari 2004 werd het poppodium van Popradar, toen nog 'Pop In' genaamd, geopend door wethouder Louise Engering. Het is bedoeld voor iedereen met muzikaal talent, zonder dat er eerst een demo hoeft te worden ingeleverd. Later heette Popradar Muziekcafé. Het buurthuis werd op enig moment gesloten en dit gedeelte van het schoolgebouw werd toegevoegd aan Popradar. Op 12 oktober

2012 werd door de toenmalige wethouder van cultuur Marjolein de Jong het nieuwe oefengedeelte van Popradar, HPC 2.0, geopend. Deze acht nieuwe oefenruimten worden ingezet voor bandcoaching, muzieklessen en oefensessies. In 2018 werd de naam HPC veranderd in Popradar. Tijdens een bezoek van de gemeenteraad kwam duidelijk naar voren dat Popradar moest blijven, maar achterstallig onderhoud moest wel worden weggewerkt. Ook een lift was noodzakelijk. Een aantal mensen kunnen de steile trap niet op om activiteiten bij te wonen. Gesproken over inclusiviteit. Het grote probleem werd het achterstallige onderhoud en de onnodige discussie over de lift. Alles werd te duur en daardoor greep de gemeente in. De huur van het pand aan de Burgemeester Hovylaan werd na een extern onderzoek per 1 juli 2026 opgezegd. De organisatie kent een structureel begrotingstekort en krijgt geen extra financiële ondersteuning vanuit de gemeente. Natuurlijk wordt er over nagedacht en wethouder Bruines is niet van plan om het gebouw te sluiten. Het culturele aspect is te belangrijk en hoort in dit gebouw thuis.

Om het enigszins betaalbaar te maken moet er mogelijk een ander aspect aan worden toegevoegd. In ieder geval een samengaan met Kunst en mogelijk een inrichting als een soort 'buurthuis' voor jongeren. Er is grote behoefte aan een jongerenfaciliteit in dit kan zeker in combinatie met een Kunst- en Cultuurfunctie. Het is aan het nieuwe college om hierop voort te borduren. Het gebouw als zodanig, een historisch Loosduins gebouw, moet blijven bestaan en geef het een goede, betaalbaar bestaan!

De adviseur vastgoed cultuur van de gemeente laat weten dat de gemeente op 1 april jl. een viertal vastgoedbeheerders heeft uitgenodigd om een offerte uit te brengen voor de opdracht van het tijdelijk beheer. Op 6 mei wordt bekendgemaakt aan welke partij de opdracht wordt gegund.

De opdracht voor het tijdelijk beheer is gericht op het mogelijk blijven maken van het huidige gebruik van het gebouw. Aan de tijdelijk beheerder is gevraagd om per 1 juni 2026 te starten, een maand voordat de huur met Popradar eindigt. Hierdoor ontstaat er een overlappende periode waarin de overdracht kan plaatsvinden en al voorbereidingen kunnen worden getroffen voor de periode na 1 juli 2026.

Loosduins icoon: molen De Korenaer

Frits van Gaans

Wie kent hem niet, 'onze molen'. Al ruim 300 jaar een begrip in Loosduinen. In dit artikel belichten we de geschiedenis van de molen en zijn functie in het hedendaagse Loosduinen.

De eerste molen

In 1310 schonk Graaf Willem III de eerste korenmolen aan de toenmalige abdijs. Bijna 250 jaar later, in 1569, werd deze molen gesloopt tot groot verdriet van de Loosduiners die daardoor hun graan in het Westland moesten laten malen. In 1595 besloot Prins Maurits dat het tijd was voor een nieuwe molen. Trots als Prins Maurits was, gaf hij zijn eigen naam aan de nieuwe molen: de Mauritsmolen.

Het houten bovengedeelte van de Mauritsmolen werd in 1720 grotendeels verwoest door een orkaan. De molen werd in 1721 met de naam De Korenaer weer opgebouwd op de overgebleven vierkante stenen onderbouw. Dit verklaart de merkwaardige combinatie van een vierkante onderbouw en een ronde opbouw.

Tijdens de Franse tijd (1798) werden alle adellijke bezittingen nationaal bezit, dus ook de molen. Uiteindelijk werd in 1812 de molen weer particulier bezit. Er werd sinds die tijd regelmatig van eigenaar gewisseld. Toen in 1925 de laatste particuliere eigenaar van plan was de molen te laten slopen (de noodzakelijke restauratie koste veel geld) greep de gemeente Den Haag in. Ze kocht de molen voor f 19.500,- en liet de molen restaureren. Omstreeks 1956-1957 is de molen gerestaureerd, waarbij o.a. een nieuwe stelling werd aangebracht. Verder was er de verplichting de molen 52 maal per jaar te laten draaien. Een molen als De Korenaer vergt veel onderhoud. In 1980 werd tijdens een grote restauratie o.a. de gietijzeren bovenas vervangen.

De oude bovenas is nog

steeds te zien voor de molen.

In 2020 is de buitenroede van de molen verwijderd en bij een constructiebedrijf met nieuwe platen versterkt. De roede is de metalen arm waar het hekwerk van de wijk aan bevestigd is. In 2025 is

het rieten dak opnieuw gedekt, is al het houtwerk opnieuw geschilderd en de planken van de stelling vernieuwd.

Molenaars

Om een molen in goede staat te houden is het belangrijk dat hij regelmatig draait. Dit voorkomt lekkages en verval van de houten onderdelen.

Een aantal jaren na de restauratie in 1980 werd een vrijwillig molenaar aangesteld, die de molen regelmatig in bedrijf stelde. Na zijn vertrek als vrijwillig molenaar werden in 2016 twee nieuwe en enthousiaste molenaars aangetrokken om de molen draaiende te houden.

Zij hebben er voor gezorgd dat in samenwerking met de gemeente diverse aanpassingen aan de molen werden gerealiseerd om rondleidingen door de molen mogelijk te maken. Het bestand bestaat inmiddels uit vijf molenaars waaronder een voormalig leerling molenaar die zijn opleiding op De Korenaer heeft voltooid.

In 2018 is een stichting opgericht met een dagelijks bestuur en zijn diverse vrijwilligers aangetrokken voor o.a. de meelverkoop, rondleidingen en het bakken van pannenkoeken.

Functie van de molen voor Loosduinen

Door de inzet van vrijwilligers kunnen er diverse activiteiten in en rond de molen worden georganiseerd. Regelmatig komen er leerlingen van basisscholen op bezoek die een rondleiding krijgen en pannenkoeken kunnen bakken. Ook bewoners van verzorgingstehuizen in de buurt worden hartelijk ontvangen en genieten zichtbaar van het uitstapje. Verder is er de jaarlijkse Nationale Molendag, Open Monumentendag en natuurlijk de jaarlijkse Korenaerdag. Een traditie die nog maar een paar jaar bestaat en waar jong en oud worden bezig gehouden met diverse activiteiten in en rond de molen.

In het winkeltje in de molen kunnen meelproducten worden gekocht die afkomstig zijn van een molen in Schiedam.

Mocht u nog nooit op de molen zijn geweest dan is een bezoek zeker aan te bevelen, u zult hartelijk worden ontvangen. De molen is voor bezoek geopend op donderdag en zaterdag van 12:00 tot 17:00 uur.

Bron: Westlandse molens,
www.molendekorenaer.nl | Foto: Frits van Gaans

Autodelen in Vroondaal: van idee naar de eerste gedeelde auto

Nicole van Vugt

Lennard en Nicole uit de nieuwe wijk Vroondaal zetten autodelen op poten. Ze vertellen hoe ze hierin zijn gerold.

Lennard van der Poel, bewoner en medewerker Vereniging Deelauto: Ik zag dat mijn auto 95% van de tijd stil stond en las over de Vereniging Deelauto. Waarom zou ik in mijn eentje betalen voor iets wat burens ook kunnen gebruiken? In Vroondaal hebben veel gezinnen geen dagelijkse auto nodig, maar wel af en toe. Dus waarom niet samen delen? Ik begon bij mensen die ik ken en de buurtapp. Met een paar gedeelde auto's wordt parkeren makkelijker en de wijk groener.

Nicole van Vugt, bestuurslid wijkberaad Vroondaal: Ik hoor in het wijkberaad vaak klachten over parkeerdruk. Net als Lennard zag ik auto's de hele dag ongebruikt staan – ook die van ons. Stel je voor: minder geparkeerde auto's, meer ruimte voor groen, spelen en fietsen, én je kunt altijd een auto gebruiken als je hem nodig hebt. Bovendien leer je burens beter kennen, wat de wijk gezelliger maakt. Ik deelde dit idee in het wijkberaad en kwam bij Lennard terecht.

Nicole: We plaatsten een oproep in de buurt-app om geïnteresseerden bij elkaar te brengen. Dat leidde tot ons eerste autodeelcafé, gewoon bij mij thuis. Iedereen had vragen:

hoe regel je de verzekering, reservering, schade, kosten? Samen zochten we antwoorden.

Lennard: We maakten een simpel stappenplan. Eerst auto's uitlenen aan bekenden, zodat mensen het kunnen uitproberen. Werkt dat goed, dan durven mensen misschien hun tweede auto weg te doen. Later kun je doorgroeien naar gezamenlijk bezit of leasen in een coöperatie. Via Vereniging Deelauto ontdekten we hun gratis app voor reserveren en ritregistratie, plus voorbeeldovereenkomsten. Ze hebben een speciale verzekering zonder schadevrije-jaren-verlies. Voor incidenteel delen kozen we een dagverzekering die je makkelijk via een app afsluit. De ANWB kilometerkostencalculator helpt om een eerlijke vergoeding te bepalen.

Nicole: En toen begon het echt. Lennard leende zijn auto al uit aan bekenden. Ik heb de mijne twee keer uitgeleend aan een buur uit het café – vlekkeloos. Dagverzekering via de app, achteraf afrekenen via Tikkie.

Wat nu?

Nicole: We willen dit veel bekender maken in heel Vroondaal. Via flyers, posters in de supermarkt, verhalen in de wijkberaad-nieuwsbrief. En meer autodeelcafés, misschien in een wijkcafé, waar mensen hun ervaringen delen.

Lennard: Obstakels wegnemen: bang voor schade? Je bent verzekerd. Geen zin in administratie? Begin simpel met foto's en app. Te weinig ritten? Start klein met burens die je

vertrouwt. Zodra mensen beginnen, vinden ze het hartstikke leuk en sociaal – je praat veel meer met elkaar!

Nicole: Twijfelaars, probeer het gewoon! Word lid van Vereniging Deelauto (€ 20 per jaar), lees de gids op deelauto.nl, kom naar ons volgende café of app ons even. Het kost weinig moeite, bespaart geld en maakt Vroondaal socialer én groener.

Lennard: Precies. Van één gedeelde auto naar meerdere groepen in de wijk – dat kan hier prima.

Nicole en Lennard

BuurThuis Houtwijk

Toos Schuurman

Tussen hoge bomen en omringd door fietspaden en slootjes bevindt zich de voetbalvereniging SV Houtwijk. In hun sportkantine is het heel gezellig, vooral op woensdag. In september 2024 vond hier de start plaats van BuurThuis Houtwijk. Een groep enthousiaste vrijwilligers ontving hier de eerste bezoekers onder het motto 'Zin in gezelligheid?'

Wat begon als een klein groepje mensen groeide uit tot een club van 35 tot 40 vaste bezoekers, die om de veertien dagen op de woensdagmiddag bijeen komen. Er wordt gekletst, geklaverjast, gedart, gesjoeld, gerummicubt, gelachen, gesnoept, gedronken, maar vooral genoten. Soms zijn er speciale activiteiten, zoals een uitgebreide lunch of iets creatiefs. Daar moet je je van tevoren voor aanmelden en een kleine bijdrage betalen.

Er kan nu nog iets worden toegevoegd aan deze opsomming: jeu-de-boules. In september vorig jaar hebben de bezoekers actie gevoerd voor een jeu-de-boulesbaan. Met zelfgemaakte spandoeken, veel enthousiasme en aandacht op Radio West en in het AD. Het mooiste is dat deze jeu-de-boulesbaan nu gerealiseerd is. 8 april is de baan feestelijk geopend door de nieuwe voorzitter van de Commissie Loosduinen, Marjolein Kool.

Heeft u zin gekregen om een keer langs te komen? Alle lezers van dit blad zijn welkom. Het adres is L. van Vuurdestraat 16. Voor vragen of andere zaken kunt u contact opnemen via buurthuishoutwijk@gmail.com, 0628478758 of 0622980973.

Voorzitter Marjolein Kool van de Commissie Loosduinen opende de jeu-de-boulesbaan

Er gaat wel eens iets mis

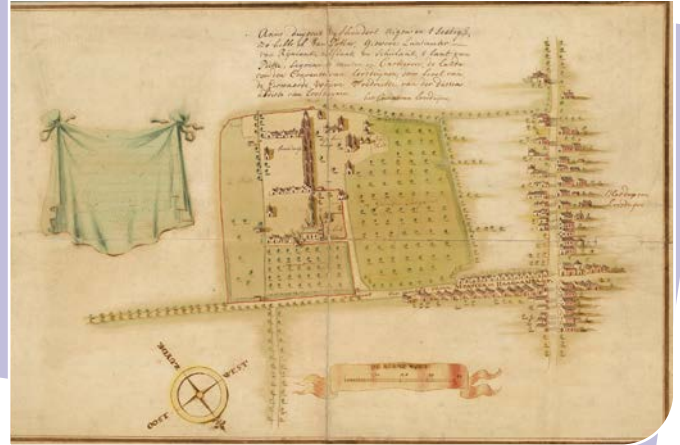
over bloopers in de Loosduinse Abdijkerk

Henk Lemckert | Illustraties Haags gemeentearchief

Er zijn veel redenen voor om trots te zijn op de fraaie Abdijkerk, het bijna achthonderd jaar oude kerkgebouw aan de Willem III straat onder de rook van de Korenmolen.

Als sedert de middeleeuwen straalt kerk daar rust en voornaamheid uit. Ooit als kapel van een Cisterciënzer klooster, later als het gebouw waar de christenen van de Reformatie wekelijks bijeenkwamen. Half Loosduinen werd er gedoopt, velen lieten hun huwelijk er bevestigen en op het moment dat het leven voorbij was maakten veel Loosduiners van de gelegenheid gebruik om achter of naast de kerk als laatste rustplaats te kiezen. In de loop van de jaren hebben duizenden dorpsgenoten in of achter de kerk de plek gevonden waar zij via het graf met hun vaderen verenigd werden.

Over tal van zaken rond de kerk is in de lange tijd van haar bestaan veel geschreven. Met name na de restauratie (die plaatsvond tussen 1969 en 1975) is veel materiaal beschikbaar gekomen dat één of meerdere aspecten van het gebouw aan de orde stelt. Ds. W.E. Den Hertog (1913-2008), die vlak na de oorlog predikant was van de Abdijkerk (die toen nog gewoon 'Dorpskerk' heette) publiceerde in 1997 een prachtig boek dat met name de voorreformatorische geschiedenis van de kerk belichtte. In een rijk gedocumenteerd verhaal legt hij in zijn boek het leven vast van de Cisterciënzer nonnen die ruim drie eeuwen lang het klooster bewoonden. Vincent Hildebrandt, inmiddels bijna 60 jaar als organist aan de kerk verbonden, stelde kort na de restauratie in 1975 een boekje samen waarin de complete historie op een heldere en goed leesbare manier voor iedere geïnteresseerde ter beschikking kwam. Het boekje is aan de kerk te koop.

Rond een gebouw dat zo lang onderdeel vormt van zowel de het sociale als het kerkelijk leven in een dorp gaat nog wel eens wat mis. Dat was reeds aan het begin het geval. Hollandse graaf Floris IV (1210-1234) die met zijn vrouw Machteld van Brabant (1200-1267) het klooster stichtte en het vervolgens aan de kloostergemeenschap ter beschikking stelde vertrok op een kwade dag naar Noord Frankrijk voor een tournoi. Ofschoon daar meer om de eer dan om het leven gestreden werd scheen het toch niet te voorkomen geweest te zijn dat de jonge graaf tussen zes plankjes huiswaarts vervoerd moest worden waar zijn zwangere vrouw Machteld hem opwachtte.

In de tijd dat het klooster als religieuze gemeenschap fungeerde speelden zich daar ook nog wel eens taferelen af die buiten de regels van het convent vielen. Nonnenkloosters waren weliswaar in het leven geroepen als religieuze gemeenschap maar er zijn perioden geweest dat goed bij kas zittende dames die geen partner hadden zich bij een klooster inkochten om daarmee een soort oudedagsvoorziening te creëren. Omdat hormonen ook toen al een rol speelden binnen de intermenselijke verhoudingen schijnt het nog wel eens voorgekomen te zijn dat zich mannen aan de poort meldden met andere bedoelingen dan alleen maar om te biechten. Enfin, de Bisschop van Utrecht moest er aan te pas komen om aan deze ongein een eind te maken. En geloof maar dat in het tweehonderd meter verder gelegen dorp er heel wat afgeroddeld is in die dagen.

Bijna mis ging het in 1853 toen de grondwet van 1848 het mogelijk had gemaakt dat de bisschoppelijke hiërarchie in ons land hersteld werd. Katholieken in Nederland waren eeuwen lang door de protestantse natie in tal van opzich-

ten achtergesteld. Toen de nieuwe regels van kracht werden roken katholieke juristen hun kans door de eigendomsrechten van de Loosduinse kerk te claimen. De kerk was immers van oudsher voor Roomse doeleinden in gebruik geweest. Toch bleken er genoeg zwaarwichtige argumenten om het juridisch eigendomsrecht te laten bij de protestantse gebruikers van die tijd. Wel hadden de kerkvoogden reeds in de tijd van Napoleon de toren moeten afstaan aan de burgerlijke gemeente van Den Haag. Nog steeds is die toren eigendom van de Gemeente Den Haag. De huidige kerkrentmeesters zijn daar niet rouwig om want zijn daardoor ook niet verantwoordelijk voor de kosten van onderhoud.

We maken een grote sprong naar de jaren 1969-1975. Op de plaats van het vroegere koor (waar nu de ingang van het Gemeentecentrum is) vinden de restauratoren een aantal prachtige abdissengraven, voor een gedeelte nog geheel intact. Dat is een vondst van grote historische waarde. Omdat op die zelfde plaats ook het nieuwe gemeentecentrum gebouwd moet worden weet men met de vondst geen raad. Tijd en geld ontbreekt om de graven op één of andere manier voor het nageslacht te bewaren terwijl de bouwers ongeduldig wachten om hun werk te voltooien. Niemand weet wat precies daarna gebeurd is. In het meest gunstige geval zijn de graven onder het zand van de vloer weer toe-

gedekt maar er zijn er ook die beweren dat de graven om bouwtechnische redenen destijds in stukken zijn geslagen. Dat zou wel een heel ernstige blooper zijn.

Tijdens diezelfde restauratie ging er wel meer mis. Kennelijk mankeerde er wat aan de afzetting van het restauratieterrein waardoor Loosduinse schoffies soms kans zagen tijdens het uitgraven van de kerkvloer stukken skelet uit oude graven op te duiken om daarmee de straat op te gaan. Weinig fraai is ook de constatering dat een groot aantal grafstenen uit de kerkvloer na de restauratie nooit meer teruggeplaatst zijn. Het ligt voor de hand dat ze open en bloot rond de kerk opgeslagen hebben gelegen waardoor menig voorbijganger hier mogelijk een fraais interieurstuk voor zijn huis of tuin in gezien heeft. Ook van de fraaie achttiende-eeuwse orgelkas zijn gedeelten spoorloos verdwenen in die tijd. Te weinig hebben de uitvoerders van de restauratie destijds er oog voor gehad dat historisch materiaal achter slot en grendel bewaard had moeten worden.

Al deze ervaringen mogen een les zijn voor hen die nu het gebouw beheren en onderhouden. Gelukkig is er sprake van een goed contact met de rijksoverheid waardoor missers zoals hier beschreven in deze dagen steeds minder waarschijnlijk zullen zijn.

Foto: Frits van Gaans

Dickens en Montmartre in Loosduinen

Femke Beeloo-Planken

Soms ontstaat iets moois gewoon doordat mensen op tijd zeggen: dit hoeven we niet alleen te doen. Dat is precies wat de samenwerking tussen de wijkberaden Kom Loosduinen, Houtwijk en Kraayenstein zo bijzonder maakt.

Al bij het allereerste Dickens Festival bleek hoeveel werk er komt kijken bij het organiseren van een groot evenement. Toen wijkberaad Kom Loosduinen het festival na jaren stilte nieuw leven inblies, zochten zij al snel contact met andere wijkberaden. Vanaf het begin waren meerdere wijkberaden betrokken en tijdens de voorbereidingen werd al snel duidelijk dat zo iets alleen lukt als je samen optrekt. Juist daar werd de basis gelegd voor een samenwerking die inmiddels niet meer weg te denken is uit Loosduinen.

In de loop der jaren zijn het Dickens Festival en Loosduins Montmartre uitgegroeid tot vaste en geliefde evenementen. Ze laten zien hoeveel er mogelijk is als wijkberaden hun kennis, inzet en netwerk bundelen. De samenwerking is daarbij allesbehalve vrijblijvend. Vanuit elk wijkberaad nemen minimaal twee afgevaardigden deel aan de werkgroep. Voor iedere editie wordt eerst gekeken naar de taakverdeling, zodat voor iedereen duidelijk is wie waarvoor verantwoordelijk is.

Die taken zijn heel divers. Denk aan het regelen van de markt, muziek, de kerk, straatmuzikanten, stroom, vergunningen,

horeca en kinderspelen. Maar ook achter de schermen gebeurt van alles: notuleren, materialen uitzoeken, opgeslagen spullen beheren en na afloop weer alles opruimen. Juist die goede taakverdeling maakt het mogelijk om festivals neer te zetten die professioneel georganiseerd zijn en toch helemaal uit de wijk zelf komen.

Minstens zo bijzonder is wat er in de voorbereiding groeit. Sinds de coronatijd is er een naaiproject waarin vrijwilli-

gers uit Loosduinen zelf kleding maken voor de festivals: Dickens-kleding, jaren 20-kleding en jaren 50-kleding. Daarmee zorgen zij niet alleen voor sfeer en uitstraling, maar ook voor creativiteit, betrokkenheid en saamhorigheid. Voor hun inzet kreeg het naaiproject de Gulden Klinker, een mooie waardering voor het vele werk en enthousiasme van deze groep.

En ook op de festivaldagen zelf zijn vrijwilligers onmisbaar. Zij helpen bij de kinderspelen, in de horeca en lopen in kostuum rond om bezoekers dat echte Dickensgevoel of

die typische Montmartre-sfeer te laten beleven.

Dit jaar krijgt die samenwerking opnieuw een mooie impuls. Montmartre wordt voor het eerst doorgetrokken naar Winkelcentrum Loosduinen, mede dankzij de intensieve samenwerking met BIZ Winkelcentrum Loosduinen. Daarmee groeit het festival niet alleen in omvang, maar ook in betekenis. Bewoners, winkeliers, cultuur en erfgoed komen nog nadrukkelijker samen. En dat is precies de kracht van wijkoverstijgend samenwerken: meer verbinding, meer betrokkenheid en meer trots op Loosduinen.

Het Loosduins Schoolvoetbaltoernooi

Marjolein Kool | foto's Frits van Gaans

Na drie zonnige, succesvolle edities zullen op 27 mei weer ruim honderd leerlingen deelnemen aan het Loosduins Schoolvoetbaltoernooi. Inmiddels is het een sportief begrip in de groepen 7 en 8 binnen én buiten Loosduinen. Wat ooit begon als spontaan idee is uitgegroeid tot een onmisbaar evenement voor leerlingen uit de bovenbouw.

In 2022 werd duidelijk dat er geen Haags Schoolvoetbaltoernooi georganiseerd zou worden. Tientallen leerlingen bleken hierover zeer teleurgesteld. Dat was precies de reden waarom Marjolein Kool, bestuurslid van Wijkberaad Kom Loosduinen en Commissie Loosduinen, besloot om het Loosduins Schoolvoetbaltoernooi te introduceren.

Iedere basisschool in Loosduinen ontving een brief voor deelname. Teams werden samengesteld uit leerlingen van groep 8, soms aangevuld met leerlingen uit groep 7.

De voorbereiding op de scholen kon starten. Achter de schermen werd hard gewerkt om van de eerste editie een groot succes te maken. Voetbalvereniging SV Loosduinen besloot direct om alle velden beschikbaar te stellen. Ook mochten de scholen gebruik maken van de kleedkamers en de kantine. Zelfs reservekeepershandschoenen mochten worden gebruikt.

Naast een locatie en deelnemende teams moesten er nog meer zaken worden geregeld. Een toernooi draait op een

hoop vrijwilligers: scheidsrechters, een omroeper, keukenmedewerkers, sjuwers, wegwijzers, EHBO'ers en een wedstrijdsecretariaat. Iedere taak werd opgepakt door

lokale vrijwilligers en stagiairs van De Haagse Hogeschool. Supermarkt Albert Heijn stelde dat eerste jaar gratis groenten en fruit beschikbaar voor alle leerlingen.

De dag van het Schoolvoetbaltoernooi was het prachtig weer. De zon scheen de hele middag, waardoor waterflessen noodzakelijk waren. De stagiairs verzorgden een warming-up op uptempo muziek. Daarna klonk het fluitsignaal voor de eerste ronde.

Het werd een sportief toernooi met

een spannende finale. De enorme Wisseltrofee ging mee met de winnende school en ieder team kreeg een beker. Alle deelnemers kregen een medaille.

Ook tijdens editie twee en drie scheen volop de zon en waren de wedstrijden tot het eind zenuwslpend. De vierde editie staat al op het programma op woensdagmiddag 27 mei. Inmiddels hebben veel scholen zich aangemeld, maar is nog plek voor enkele teams. Dit jaar zal er voor het eerst een aparte meidenpoule zijn. Ook krijgen alle leerlingen een heerlijke gezonde snack aangeboden, helemaal gratis, van 'Bij Foodie' uit Zoetermeer. Heel mooi dat zoveel mensen dit Loosduins Schoolvoetbaltoernooi een warm hart toedragen. Ook editie 2026 wordt weer een groot succes!

Saturday Night Cruise in gevaar

Nizaam Muradin | Foto's Jeffrey - SNC

De toekomst van de populaire Saturday Night Cruise (SNC) op industrieterrein De Werf staat op losse schroeven. Het maandelijks evenement, een belangrijke, vaste ontmoetingsplaats voor liefhebbers van klassieke Amerikaanse auto's, is een publiekstrekker die naar schatting ruim 4.000 bezoekers trekt, vaak ook van buiten Loosduinen.

Een woordvoerder van The Cruise Brothers benadrukt de lokale en regionale waarde: "Voor veel gezinnen is dit hét maandelijks uitje, dat mensen uit de hele regio trekt". Deze bezoekers zorgen bovendien voor levendigheid en klandizie bij omliggende horeca, zoals bij Piet Patat en de ijsboer. De onzekerheid is het gevolg van een opgelopen geschil tussen de organisatie, The Cruise Brothers, en de gemeente Den Haag over de handhaving van de openbare ruimte. The Cruise Brothers uiten felle kritiek. Zij stellen dat de gemeente de afspraken niet nakomt en onvoldoende handhaaft. "Wij hebben veel geld betaald voor de vergunning en verwachten daar een tegenprestatie voor. De gemeente laat ons vallen". De aanwezigheid van illegaal geparkeerde, grote vrachtwagens blokkeert het zicht op de klassiekers en ondermijnt daarmee het hele doel van de bijeenkomst. De woordvoerder van de afdeling Handhaving van de gemeentelijke Dienst Stadsbeheer merkt op dat de betaalde vergoeding enkel de procedurele en administratieve kosten dekt. Het is géén garantie op structurele, extra handhaving tegen overtredingen door derden: "Parkeren van grote voertuigen is een breed probleem en wij moeten keuzes maken". De gemeente voegt daaraan toe dat van een organisator van zo'n omvang mag worden verwacht dat zij, in overleg, zelf maatregelen treft om het showterrein af te schermen.

Dit artikel is geschreven in november 2025. Per 1 mei 2026 geldt voor Zichtenburg betaald parkeren van 18.00 tot 24.00 uur. Het is de vraag of er dan nog een probleem met illegaal geparkeerde grote vrachtwagens zal zijn. Helaas was Cruise Brothers niet bereikbaar voor commentaar hierop.

Dit conflict legt een bredere spanning bloot: hoe de stad leefbaarheid en levendigheid in evenwicht houdt. De Cruise Brothers geeft aan open te staan voor concrete aanpas-

singen in hun logistieke beheer en de afscherming van het terrein en is daarmee bereid tot dialoog. De centrale vraag blijft hoe de stad deze cultuur kan faciliteren, terwijl zij haar verantwoordelijkheid voor de handhaving waarborgt. Meer informatie over de evenementen op www.saturdaynightcruise.nl

Villa Ockenburg bruist van de activiteiten

Ruud Weber

"Ockenburg, uw bezoek zeker waard. U bent welkom", aldus technische duizendpoot Arthur Krijgsman

Ontmoeting, ontspanning en ontwikkeling zijn de kerndoelen van de zeventien eeuwse Villa Ockenburg, gelegen op het landgoed Ockenburg. We spraken met Arthur Krijgsman, een technische duizendpoot werkzaam in de Villa. Aan de hand van een aantal activiteiten bekijken we met hem of de genoemde doelen gehaald worden.

Eén van de activiteiten die Arthur ondersteunt, is het pas opgeknapte theater. Hij is medebepalend geweest in de nieuwe vormgeving en inrichting (geluid, licht, meubilair, elektra en dergelijke) van het theater. Samen met andere vrijwilligers heeft hij van een stoffige ruimte met podium een flonkerend nieuw theater gemaakt. Het theater richt zich op een wat ouder publiek met een uitgebreid programma van pop, jazz en cabaret. 'Iets wat je niet zo snel zult vinden in het uitgaanscentrum van Den Haag', aldus Arthur.

Zijn technische kennis verleent hij ook aan de Kas. Dat is een andere ruimte bij de Villa waar twee keer per maand live optredens zijn. Ook wordt De Kas verhuurd voor familiefeestjes en uitvaarten. Er is ook een restaurant waar naast betaalde krachten ook mensen met een afstand tot arbeidsmarkt werken. Een mooie plek voor ontwikkeling van talenten, beaamt Arthur. In het restaurant worden de geogste duurzame producten uit de eigen moestuin worden gebruikt.

Er zijn ook nog activiteiten voor kinderen zoals een speeltuin en het kabouterpad waar op spelenderwijs ook iets geleerd wordt over de natuur.

Op de plek waar in vroeger tijden de stallen van Villa Ockenburg waren, is een kenniscentrum. Arthur heeft dat samen met andere vrijwilligers gestalte gegeven. 'Het moest voor mensen een aantrekkelijke plek worden om iets te leren over het landgoed Ockenburg, de Villa en wat daarmee samenhangt', aldus Arthur. Het kenniscentrum is van april tot oktober voor publiek geopend.

In de kleinere zalen van de Villa is ruimte voor klassieke muziek, lezingen, kleinkunst en werkbijeenkomsten. Als het nodig is, heeft Arthur daar ook zijn wortels in.

De huidige vormgeving van de Villa stamt uit 2015 en bruist volgens Arthur van de activiteiten met voor ieder wat wils op een laagdrempelige manier. Een volledig activiteitenoverzicht staat op www.villaockenburg.nl

Bij de oudere lezers is de villa bekend als de grootste jeugdherberg van Europa. In 1996 werd de herberg gesloten, waarna de villa in verval raakte. Begerige projectontwikkelaars wilden hier een luxe congreshotel ontwikkelen, maar Loosduinen kwam in verzet. En won. Het plan van en voor Loosduinen, waar natuur, cultuur en horeca samenkomen, kon uitgevoerd worden.

In 2015 werd Stichting tot behoud van de Historische Buitenplaats Ockenburgh (SHBO) opgericht. Honderdvijftig vrijwilligers meldden zich. Tienduizenden uren werden gestoken in herstel, renovatie en dromen bouwen. Er kwam een moestuin. Een pop-up restaurant. Een kas. Een nieuw leven. In 2018 werd de buitenplaats officieel eigendom van de stichting. Wat begon met bezieling, kreeg fundament.

Een goed bewaard geheim in Loosduinen

Wilko Rietveld | Foto's Frits van Gaans

Achter het Benzinstation aan de Escamp, op de hoek van de Lozerlaan ingang naast de McDonald's, ligt een plek die verrassend weinig mensen kennen. Tussen het groen en het asfalt ligt een compleet RC racecircuit. Geen speelgoedbaan, maar een serieuze baan van 60 bij 25 meter. Hier halen raceauto's snelheden van ruim 70 km per uur.

Een geheim? "Daar brengen we nu verandering in," zegt voorzitter Ed van Giezen met een glimlach. Want bij HFCC Racing is vorig jaar een jeugdopleiding gestart. Kinderen vanaf ongeveer 6 à 7 jaar leren hier racen, sleutelen en techniek begrijpen. Op een manier die je nergens anders tegenkomt. Volgens Peter Meurs, hoofd van de jeugdopleiding, maakt dat het bijzonder: "Voor RC racing bestonden geen opleidingen. Wij hebben hier volgens de richtlijnen van NOC*NSF iets opgebouwd waarin kinderen stap voor stap leren en vooral veel plezier hebben."

En dat plezier staat centraal. Tijdens de lessen van twee uur leren kinderen hoe je bochten rijdt, wat de ideale lijn is en hoe je sneller wordt. Tegelijk leren ze hoe een auto werkt. Denk aan tandwielen, afstelling en de elektronica. Ook sleutelen hoort erbij. Zonder dat het als school voelt, leren ze ondertussen veel. Over techniek, maar ook over samenwerken, geduld en doorzetten.

Veel kinderen houden van gamen. Dit is eigenlijk hetzelfde, maar dan buiten. Geen Sim maar een echte auto die je zelf op de baan zet met asfalt, gras. Actief, samen bezig en elke keer anders.

Ouders staan vaak verbaasd te kijken hoe snel kinderen het oppakken. Binnen korte tijd weten ze hoe hun auto werkt en wat ze kunnen aanpassen om sneller te worden. De

lessen zijn in groepsverband, maar er is veel aandacht voor ieder kind.

Is rijden op een circuit moeilijk? Het is anders dan op straat. Op een circuit liggen de bochten vast. Dat maakt het uitdagender, maar ook leuker. En vooral veiliger. Je rijdt op een afgesloten baan, met gras ernaast en zonder verkeer. Wie de smaak te pakken heeft, kan al snel wedstrijden rijden.

Nieuwsgierig geworden? Kom eens kijken. Op zaterdagochtend van 10:00 tot 12:00 zijn er lessen. Je kunt je aanmelden voor een proefles. HFCC Racing organiseert ook kinderfeestjes. Een middag racen, sleutelen en plezier maken — en voor je het weet ben je fanatiek bezig.
Meer info: hfccracing.nl

Kraayenstein: een wijk waar je elkaar ontmoet

Jan Janssen | Foto: Frits van Gaans

Kraayenstein is een wijk met ruimte, groen en een prettige woonomgeving. Brede straten, veel openbaar groen en een rustige sfeer maken het een fijne plek om te wonen. Maar wat de wijk écht bijzonder maakt, is iets wat je niet direct ziet: het contact tussen bewoners.

Hier groeten mensen elkaar op straat, maken ze een praatje en weten ze elkaar te vinden. Dat alledaagse contact zorgt ervoor dat Kraayenstein niet alleen een woonwijk is, maar een plek waar mensen zich thuis voelen.

Kraayenstein: samen maken we het buurtgevoel. Een sterk buurtgevoel ontstaat niet vanzelf. Het groeit wanneer mensen elkaar ontmoeten, elkaar leren kennen en samen momenten delen. In Kraayenstein gebeurt dat steeds vaker. Bewoners zoeken elkaar op, organiseren kleinschalige activiteiten en zorgen samen voor een open en betrokken sfeer. Soms zit dat in iets eenvoudigs: een kop koffie met de burens, een gesprek op straat of samen aanwezig zijn bij een activiteit in de wijk. Juist die kleine momenten maken het verschil. Door elkaar

beter te kennen, wordt de wijk niet alleen gezelliger, maar ook sterker. Mensen voelen zich meer betrokken en kijken makkelijker naar elkaar om.

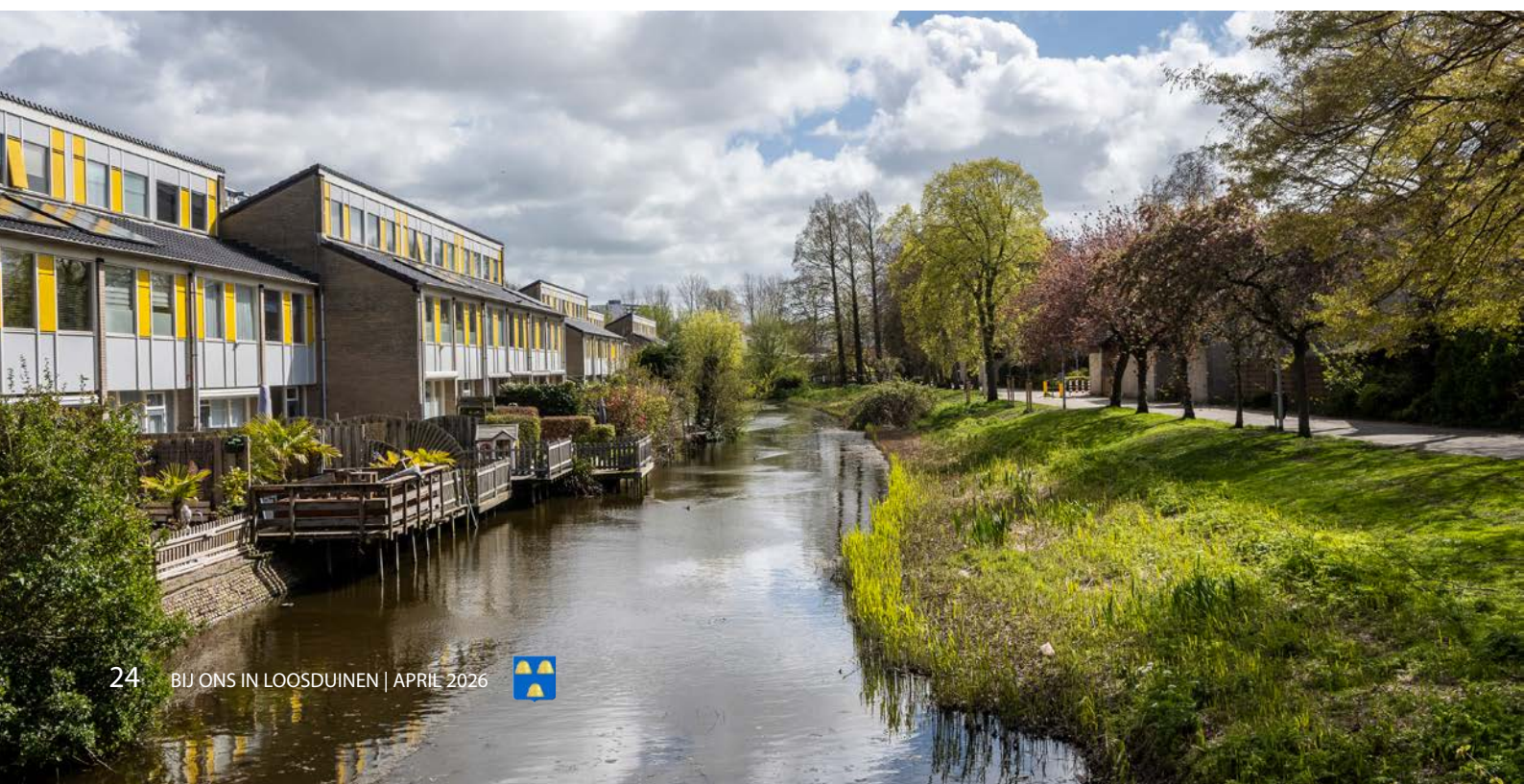
Tegelijkertijd zijn er onderwerpen die aandacht vragen, zoals verkeersdrukke en het behoud van groen. Door elkaar te blijven opzoeken en samen in gesprek te gaan, ontstaan oplossingen die passen bij de wijk én gedragen worden door bewoners.

Doe mee in Kraayenstein

Heb jij een uurtje over? Meedoen kan op jouw manier. Door aan te sluiten bij een activiteit, mee te denken of gewoon door aanwezig te zijn. Het hoeft niet groot te zijn om waardevol te zijn. Misschien heb je een idee om mensen samen te brengen. Een ontmoeting, een activiteit of een plan voor de buurt. Jouw idee kan het begin zijn van meer contact in de wijk.

Deel je idee via het ideeënbusje of mail naar: contact@kraayenstein.nl

Kraayenstein groeit door mensen die elkaar opzoeken, ontmoeten en samen iets opbouwen. Een sterke wijk begint bij elkaar. Doe je mee?

Woonzorgpark Loosduinen: een fijne plek om te wonen en elkaar te ontmoeten

Petra Beeloo, teammanager Saffier

Woonzorgpark Loosduinen van Saffier is een bekende en vertrouwde plek in de wijk Loosduinen. Het is een sfeervolle, gastvrije en gezellige locatie. In een vriendelijke en huiselijke omgeving bieden wij zorg aan ongeveer 170 mensen met een lichamelijke beperking of dementie die niet meer zelfstandig thuis kunnen wonen.

Ook voor de buurt

Als buurtbewoner bent u ook van harte welkom. Kom eens binnen voor een kop koffie, een lekkere lunch of om mee te eten met de warme maaltijd. U kunt ook meedoen aan de verschillende activiteiten die wij organiseren: een gezellige bingo, filmmiddag, optreden of creatieve activiteit. Veel is gratis, soms betaalt u een kleine bijdrage. En wist u dat u ook een afspraak kunt maken bij onze kapper of medisch pedicure (en met verwijzing van uw huisarts) bij onze fysiotherapeut en diëtist? Pak ons maandblad De Zonnewijzer mee, dan bent u helemaal op de hoogte.

Zorg bij u thuis

Veel mensen willen graag zo lang mogelijk op een prettige en veilige manier thuis wonen. U vast ook. En vaak kan dat ook. Is het moment aangebroken dat u thuis verzorging of verpleging nodig heeft? Maak dan eens vrijblijvend kennis met onze wijkverpleegkundige. Zij vertelt graag wat we

voor u thuis kunnen betekenen. En is het voor u of uw partner niet langer mogelijk om thuis te wonen? Dan helpen we u graag om de stap naar woonzorg zo makkelijk mogelijk te maken.

Zien we u binnenkort?

We kijken er naar uit u te leren kennen! Iedereen – u, onze medewerkers en bewoners – hebben allemaal een eigen karakter, wensen en behoeften. We vinden het belangrijk dat iedereen zich welkom en geaccepteerd voelt. Het maakt niet uit waar u vandaan komt, wat u gelooft, hoe u leeft of van wie u houdt. Zo zorgen we er samen voor dat Woonzorgpark Loosduinen aan de Willem III straat 36 een echte plek van ontmoeting is.

Voor meer informatie bel 070-8881888

De Pastoor van Arskerk: Een architectonisch meesterwerk in Loosduinen

Michael Toorop, overgenomen uit *Ons Den Haag*, januari 2026

De Pastoor van Arskerk is een moderne rooms-katholieke kerk in het Haagse stadsdeel Loosduinen, gelegen aan het begin van de Aaltje Noordewierstraat, op de hoek met de Laan van Meerdervoort.

De kerk bevindt zich in een plantsoen in de wijk Waldeck en is gewijd aan Johannes Maria Vianney, de Franse heilige en pastoor van Ars bij Lyon. Het gebouw wordt gekenmerkt door invloeden van het structuralisme en het brutalisme en heeft met zijn vernieuwende plattegrond en ruimtelijke indeling een blijvende invloed gehad op de Nederlandse kerkarchitectuur in de tweede helft van de twintigste eeuw.

Ontwerp en Bouw

De Nederlandse architect Aldo van Eyck kreeg in opdracht van priester J.H. van Vliet de taak om een kerk te ontwerpen met een capaciteit van 400 reguliere bezoekers, uit te breiden met 200 extra bezoekers in de zomermaanden. Zijn eerste ontwerp uit 1963 werd afgekeurd vanwege te hoge kosten. Het tweede ontwerp, goedgekeurd in 1966, werd gerealiseerd tussen 1968 en 1969. Van Eyck liet zich inspireren door de levendige Zuid-Europese kerkarchitectuur en de bedrijvigheid rondom deze gebouwen. De kerk bestaat uit een laag, rechthoekig hoofdgebouw met een verhoogde dwarsruimte die doet denken aan een gotisch schip. Van Eyck, zelf niet gelovig, koos monnik en architect Dom Hans van der Laan als projectmentor vanwege diens ervaring in de katholieke kerkbouw. De bouw startte in 1968 en de kerk werd op 20 december 1969 ingewijd door monseigneur M.A. Jansen, de eerste bisschop van Rotterdam.

Architectonische Kenmerken

Vrijwilliger van het eerste uur en voormalig lid van het kerk bestuur José ten Berge leidt ons rond door het torenloze gebouw dat is opgetrokken uit grijze betonblokken. Ze wijst ons op de sobere vormgeving die verrijkt wordt door het gebruik van cirkelvormige elementen, een kenmerkend motief in het werk van Van Eyck. Zowel de kapellen bij de in- en uitgang als de bovenlichten zijn cirkelvormig, wat zorgt voor een speels lichtspel binnen de ruimte. De variatie in ruimte, hoogteverschil en lichtval maakt het interieur bijzonder. Opvallend zijn de ontbrekende ramen. Aan drie kanten van het pand zijn geen ramen te vinden, al het licht komt van boven zagezegd. De kerk heeft een opvallende 'via sacra', een heilige weg die bezoekers langs verschillende devotiekapellen leidt. De kerk zelf ligt lager dan het straatniveau, maar binnen loopt de vloer weer trapsgewijs op, wat een dynamische ruimtelijke beleving creëert.

Het licht wordt gefilterd door betonnen cilinders met een diameter van 3,5 meter en een hoogte van 2,5 meter. Deze cilinders, samen met vier kleinere lichtkoepels in de verhoogde middenzone, verspreiden het daglicht gelijkmatig door de kerk. De middenzone wordt gekenmerkt door oprijzende betonnen portalen die zware betonnen dwarsbalken ondersteunen, wat de structuur een monumentale uitstraling geeft. In 1988 bracht Aldo van Eyck, op uitnodiging van de toenmalige pastoor, een bezoek aan de kerk. José ten Berge was daarbij en herinnert zich hoe dit bezoek haar liefde voor het gebouw deed ontbranden. Van Eyck verbleef er vijf uur en samen met de pastoor liepen ze tweemaal uitgebreid rond. Het was duidelijk dat hij genoot van de ruimte. Tegen de pastoor zei hij: "U begrijpt deze kerk," wat neerkwam op: "U begrijpt mij." Een vriendschap was geboren. Van Eyck keerde later terug en woonde zelfs een liturgie bij.

Tijdens hun wandeling door de kerk gaf Van Eyck haar twee opmerkelijke adviezen: "Loop in 'de Straat' (het hoge gedeelte van de kerk) vijf keer, acht keer in alle rust op en neer en laat de stilte en het licht op je inwerken." En: "Het gebouw speelt in op je zintuigen als je je daarvoor openstelt." Het voelde als een les van een leermeester.

Historische en Culturele Betekenis

De Pastoor van Arskerk is een uniek voorbeeld van het structuralisme in Nederland en een belangrijk werk binnen

het oeuvre van Aldo van Eyck. Zijn ontwerp combineert elementen uit verschillende architectonische stijlen: de sobere buitenkant met een rijk interieur verwijst naar vroeg-christelijke kerken, terwijl de verhoogde middenzone met oprijzende kolommen doet denken aan gotische kathedraalen. De lage, horizontale kerkruimte roept de sfeer van een crypte op.

In 2004 kreeg de kerk de status van gemeentelijk monument. Er wordt terecht bepleit dat het gebouw ook de status van rijksmonument verdient, omdat het typologisch uniek is voor Nederland. Sinds 2012 maakt de Pastoor van Arskerk deel uit van de Parochie de Vier Evangelisten, samen met drie andere Haagse kerken.

Opvallend is de internationale belangstelling voor het gebouw. Regelmatig komen architectuurstudenten uit binnen en buitenland de kerk bezichtigen. Vooral bezoekers uit Japan en China blijken zich aangetrokken te voelen tot de serene en ingetogen vormgeving, die doet denken aan bepaalde aspecten van de architectuur in hun thuislanden. De zorg voor het gebouw blijft voortbestaan: de dochter van Aldo van Eyck, Tess van Eyck, houdt nog altijd een oogje in het zeil en ziet erop toe dat er geen verkeerde ingrepen worden gedaan. Zo blijft de Pastoor van Arskerk een

bijzonder voorbeeld van moderne kerkarchitectuur, waarin de innovatieve benadering van Aldo van Eyck en de rijke katholieke traditie op een unieke manier samenkomen.

4 mei 2026, 20.00 uur, **herdenking verzetsstrijders Loosduinen**

Theo van Daalhoff, St. Herdenking 's-Gravenhage | foto Jeannot Kant

De jaarlijkse dodenherdenking van de Loosduinse verzetsstrijders in de Tweede Wereldoorlog vindt al decennialang plaats op de hoek Loosduinse Hoofdstraat/Lippe Biesterfeldweg. Vele honderden Loosduiners wonen deze herdenking altijd bij. Daarmee is het dus ónze bijeenkomst. Vanaf 19.45 uur stroomt de plek vol. Stemmige muziek van het corps van het Leger des Heils begeleidt de plechtigheid. Er zijn diverse websites die informatie geven over het lot van de 24 verzetshelden van Loosduinen. Zoek op Wikipedia maar naar Bevrijdingsmonument Loosduinen. Schrijvende verhalen over gewone Loosduiners, met een scala aan beroepen. Ons voorgesane Loosduiners, die moed toonden. Onbedoeld heldendaden pleegden, maar deze moesten bekopen met hun leven. Zoals die dominee, nauwelijks 400 meter van het monument woonachtig. Hij verborg joden. Lef.

De Stichting Herdenking 's-Gravenhage nodigt de bewoners van Houtwijk van harte uit om dit deel van onze gezamenlijke geschiedenis te beleven.

MONTMARTRE

— LOOSDUINEN 2026 —

Les Années folles

• De dulle jaren twintig •

11 juli 2026

LOCATIE : ERFGOEDPARK LOOSDUINEN

rond Molen De Korenaer, het Loosduins Museum, de Abdijkerk
en winkelcentrum Loosduinen

11:00 – 17:00 uur